

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
KONVENCIJE O ZAPOŠLJAVANJU I RASPOREĐIVANJU POMORACA IZ
1996. GODINE
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. Ustavna osnova za donošenje zakona

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona o potvrđivanju Konvencije o zapošljavanju i raspoređivanju pomoraca iz 1996. godine (u daljnjem tekstu: Konvencija ILO 179) sadržana je u odredbi članka 139. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/01-ispisak).

II. Ocjena stanja i cilj koji se donošenjem Zakona želi postići

Konvencija o zapošljavanju i raspoređivanju pomoraca iz 1996. godine (Recruitment and Placement of Seafarers Convention, 1996, ILO 179) usvojena je na 84. Konferenciji Međunarodne organizacije rada, dana 22. listopada 1996.godine.

Konvencija je stupila su na snagu 22. travnja 2000. godine. Konvenciju je ratificiralo 9 država. (lista u privitku).

Konvencija uređuje pitanja posredovanja pri zapošljavanju pomoraca, sustav i način ovlašćivanja pravnih osoba koje se bave posredovanjem pri zapošljavanju pomoraca, nadzor nad takvim pravnim osobama, njihove obveze i odgovornosti.

Za razliku od ranije Konvencije broj 9, ova se Konvencija odnosi na sve kategorije pomoraca, odnosno sve osobe koje su zaposlene ili angažirane na brodu u bilo kojem svojstvu. Nadalje, uvažavajući kasnije donesene unifikacijske instrumente, poglavito Međunarodni kodeks upravljanja sigurnošću (ISM Code), Konvencija proširuje definiciju brodovlasnika na način da se pod pojmom „brodovlasnik“ podrazumijeva vlasnik broda, ali i bilo koja druga osoba koja je preuzela od vlasnika odgovornost za upravljanje brodom. (Ova se osoba u hrvatskom pomorskom zakonodavstvu naziva Kompanijom.)

Osnovni ciljevi Konvencije su pružiti odgovarajuću pravnu zaštitu pomorcima u području posredovanja pri zapošljavanju na način:

- da se detaljno uređuju uvjeti pod kojima određene fizičke i pravne osobe mogu obavljati poslove posredovanja pri zapošljavanju;
- da se definira sustav ovlašćivanja
- da se države obvezuju na provođenje nadzora nad osobama ovlaštenim za posredovanje pri zapošljavanju;
- da se države obvezuju da će osigurati da se pomorcima ne naplaćuju naknade ili drugi troškovi posredovanja pri zapošljavanju ili pružanje drugih usluga zapošljavanja. Pri tome se troškovi obaveznog zdravstvenog pregleda, te izdavanje

pomorske knjižice ili svjedodžbi o osposobljenosti pomoraca ne podrazumijevanju pod troškovima posredovanja pri zapošljavanju.

- Sukladno Konvenciji, sve osobe koje se bave posredovanjem pri zapošljavanju moraju imati odgovarajuću naobrazbu i znanje o pomorstvu, moraju voditi registar svih pomoraca koje su zaposlili, moraju osigurati da pomorci budu obaviješteni o svojim pravima i obvezama iz njihova ugovora o radu, moraju osigurati da ugovori o radu pomoraca budu sukladni primjenjivim nacionalnim zakonodavstvima i kolektivnim ugovorima.

- Ukratko, Konvencija omogućava liberalizaciju posredovanja pri zapošljavanju, ali uz poštivanje strogo propisanih uvjeta. Na taj se način omogućava lakši pristup pomoraca svjetskom tržištu rada, ali uz istovremenu zaštitu njihovih prava.

Sukladno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine broj 32/2002) poslove posredovanja pri zapošljavanju pomoraca na strane brodove ovlašteni su obavljati samo Zavodi za zapošljavanje. Prema podacima Područnih službi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Rijeci i Splitu u tijeku 2002.g. posredstvom tih službi zaposleno je 1150 pomoraca, a u tijeku 2003.g. njih 482. Ako se uzme u obzir podatak da u Hrvatskoj ima oko 30 000 pomoraca očito je da je uloga Zavoda za zapošljavanje u posredovanju pri zapošljavanju pomoraca minorna. Istovremeno, u Hrvatskoj djeluje niz pomorskih agenata koji se na indirektan način bave posredovanjem pri zapošljavanju. Iako se putem tih tvrtki, koje temeljem ugovora sa stranim brodovlasnicima imaju direktan pristup međunarodnom tržištu rada, na brodove strane državne pripadnosti ukrca značajno veći broj pomoraca, one nisu uključene u sustav posredovanja pri zapošljavanju u Republici Hrvatskoj. Stoga u ovom trenutku one ne moraju zadovoljavati nikakve kriterije, niti podliježu nadzoru u tom segmentu svog rada. Kada bi se kao posljedica ratifikacije Konvencije ILO 179. na odgovarajući način izmijenile odredbe Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, te omogućilo da posredovanje pri zapošljavanju pomoraca na domaćim i stranim brodovima, obavljaju pored Zavoda za zapošljavanje i druge pravne osobe, mogli bi se propisati kriteriji i način njihova ovlašćivanja, njihova odgovornost, te nadzor nad njihovim radom.

Na taj bi se način uveo red na području posredovanja pri zapošljavanju pomoraca, izjednačili bi se uvjeti za zapošljavanje pomoraca na domaćim i stranim brodovima, te bi se pružila odgovarajuća pravna zaštita i sigurnost pomoraca, a čime bi se Hrvatska i u ovom segmentu afirmirala kao uređena pomorska država.

Ratifikaciju Konvencije 179. podržali su Sindikat pomoraca Republike Hrvatske i Hrvatska pomorska brodarska udruga Mare nostrum, koja okuplja najznačajnije hrvatske brodarske tvrtke.

III. Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom

Donošenjem ovog Zakona potvrđuje se Konvencija o zapošljavanju i raspoređivanju pomoraca iz 1996.g., te ona sukladno Ustavu postaje dio pravnog sustava Republike Hrvatske po snazi iznad zakona.

Donošenje ovog Zakona ne zahtijeva izmjene hrvatskog radnog zakonodavstva, ali iz ranije navedenih razloga bilo bi oportuno donijeti odgovarajuće izmjene i dopune Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine br. 32/2002), te pod zakonskim propisom utvrditi uvjete za obavljanje poslova posredovanja pri zapošljavanju pomoraca.

Potvrđivanjem Konvencije Republika Hrvatska daje značajan doprinos optimalizaciji uređenja odnosa iz područja međunarodnog pomorskog i radnog prava kao i odgovarajućeg unutarnjeg zakonodavstva, te upotpunjuje cjelina mnogostranih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku u području pomorskog i radnog prava u pogledu zapošljavanja pomoraca.

IV. Ocjena sredstava potrebnih za provođenje Zakona

Provođenjem ovog Zakona ne nastaju posebne financijske obaveze za koje bi trebalo osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. Prijedlog za donošenje Zakona po hitnom postupku

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“ broj 6/02- pročišćeni tekst 41/02, 91/03, 58/04) i to u drugim osobito opravdanim razlozima. Ovim Zakonom potvrđuje se međunarodni mnogostrani ugovor koji je na snazi i čije su stranke i države članice Europske Unije i čije je potvrđivanje od značaja u procesu približavanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi ne mogu vršiti izmjene i dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

VI. Konačni prijedlog Zakona o potvrđivanju Konvencije o zapošljavanju i raspoređivanju pomoraca iz 1996. godine

Na temelju članka 16. i 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine br. 28/96), a polazeći od članka 139. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 41/01), predlaže se pokretanje postupka donošenja Zakona o potvrđivanju Konvencije o zapošljavanju i raspoređivanju pomoraca iz 1996. godine, po hitnom postupku.

Nacrt Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije o
zapošljavanju i raspoređivanju pomoraca iz 1996. godine glasi:

**ZAKON O POTVRĐIVANJU
KONVENCIJE O ZAPOŠLJAVANJU I RASPOREĐIVANJU POMORACA IZ
1996. GODINE**

Članak 1.

Potvrđuje se Konvencija o zapošljavanju i raspoređivanju pomoraca iz 1996. godine, usvojena na 84. Konferenciji Međunarodne organizacije rada, dana 22. listopada 1996.godine, u izvorniku na engleskom i francuskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Konvencije iz članka 1. ovog Zakona u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glase:

CONVECTION CONCERING AND PLACEMENT OF SEAFARERS,1996.

The General Conference of the International Labour Organization,
Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Eighty-Fourth Session on 8 October 1996,
and

Noting the provisions of the Seamen's Articles of Agreement Convention, 1926, the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, the Employment Service Convention and Recommendation, 1948, the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949, the Seafarers' Engagement (Foreign Vessels) Recommendation, 1958, the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958, the Employment of Seafarers (Technical Developments) Recommendation, 1970, the Minimum Age Convention, 1973, the Continuity of Employment (Seafarers) Convention and Recommendation, 1976, the Merchant Shipping (Minimum Standards) Convention, 1976, the Repatriation of Seafarers Convention (Revised), 1987, and the Labour Inspection (Seafarers) Convention, 1996, and

Recalling the entry into force of the United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982, on 16 November 1994, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the revision of the Placing of Seamen Convention, 1920, which is the third item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention; adopts, this twenty-second day of October of the year

one thousand nine hundred and ninety-six, the following Convention, which may be cited as the Recruitment and Placement of Seafarers Convention, 1996:

Article 1

1. For the purpose of this Convention:

(a) the term *competent authority* means the minister, designated official, government department or other authority having power to issue regulations, orders or other instructions having the force of law in respect of the recruitment and placement of seafarers;

(b) the term *recruitment and placement service* means any person, company, institution, agency or other organization, in the public or the private sector, which is engaged in recruiting seafarers on behalf of employers or placing seafarers with employers;

(c) the term *shipowner* means the owner of the ship or any other organization or person, such as the manager, agent or bareboat charterer, who has assumed the responsibility for operation of the ship from the shipowner and who on assuming such responsibilities has agreed to take over all the attendant duties and responsibilities;

(d) the term *seafarer* means any person who fulfils the conditions to be employed or engaged in any capacity on board a seagoing ship other than a government ship used for military or non-commercial purposes.

2. To the extent it deems practicable, after consultation with the representative organizations of fishing-vessel owners and fishermen or those of owners of maritime mobile offshore units and seafarers serving on such units, as the case may be, the competent authority may apply the provisions of the Convention to fishermen or to seafarers serving on maritime mobile offshore units.

Article 2

1. Nothing in the provisions of this Convention shall be deemed to:

(a) prevent a Member from maintaining a free public recruitment and placement service for seafarers in the framework of a policy to meet the needs of seafarers and shipowners, whether it forms part of or is coordinated with a public employment service for all workers and employers;

(b) impose on a Member the obligation to establish a system for the operation of private recruitment and placement services.

2. Where private recruitment and placement services have been or are to be established, they shall be operated within the territory of a Member only in conformity with a system of licensing or certification or other form of regulation. This system shall be established, maintained, modified or changed only after consultation with representative organizations of shipowners and seafarers.

Undue proliferation of such private recruitment and placement services shall not be encouraged.

3. Nothing in this Convention shall affect the right of a Member to apply its laws and regulations to ships flying its flag in relation to the recruitment and placement of seafarers.

Article 3

Nothing in this Convention shall in any manner prejudice the ability of a seafarer to exercise basic human rights, including trade union rights.

Article 4

1. A Member shall, by means of national laws or applicable regulations:

(a) ensure that no fees or other charges for recruitment or for providing employment to seafarers are borne directly or indirectly, in whole or in part, by the seafarer; for this purpose, costs of the national statutory medical examination, certificates, a personal travel document and the national seafarer's book shall not be deemed to be "fees or other charges for recruitment";

(b) determine whether and under which conditions recruitment and placement services may place or recruit seafarers abroad;

(c) specify, with due regard to the right to privacy and the need to protect confidentiality, the conditions under which seafarers' personal data may be processed by recruitment and placement services including the collection, storage, combination and communication of such data to third parties;

(d) determine the conditions under which the licence, certificate or similar authorization of a recruitment and placement service may be suspended or withdrawn in case of violation of relevant laws and regulations; and

(e) specify, where a regulatory system other than a system of licensing or certification exists, the conditions under which recruitment and placement services can operate, as well as sanctions applicable in case of violation of these conditions.

2. A Member shall ensure that the competent authority:

(a) closely supervise all recruitment and placement services;

(b) grant or renew the licence, certificate, or similar authorization only after having verified that the recruitment and placement service concerned meets the requirements of national laws and regulations;

(c) require that the management and staff of recruitment and placement services for seafarers should be adequately trained persons having relevant knowledge of the maritime industry;

(d) prohibit recruitment and placement services from using means, mechanisms or lists intended to prevent or deter seafarers from gaining employment;

(e) require that recruitment and placement services adopt measures to ensure, as far as practicable, that the employer has the means to protect seafarers from being stranded in a foreign port; and

(f) ensure that a system of protection, by way of insurance or an equivalent appropriate measure, is established to compensate seafarers for monetary loss that they may incur as a result of the failure of a recruitment and placement service to meet its obligations to them.

Article 5

1. All recruitment and placement services shall maintain a register of all seafarers recruited or placed through them, to be available for inspection by the competent authority.

2. All recruitment and placement services shall ensure that:

(a) any seafarer recruited or placed by them is qualified and holds the documents necessary for the job concerned;

(b) contracts of employment and articles of agreement are in accordance with applicable laws, regulations and collective agreements;

(c) seafarers are informed of their rights and duties under their contracts of employment and the articles of agreement prior to or in the process of engagement; and

(d) proper arrangements are made for seafarers to examine their contracts of employment and the articles of agreement before and after they are signed and for them to receive a copy of the contract of employment.

3. Nothing in paragraph 2 above shall be understood as diminishing the obligations and responsibilities of the shipowner or the master.

Article 6

1. The competent authority shall ensure that adequate machinery and procedures exist for the investigation, if necessary, of complaints concerning the activities of recruitment and placement services, involving, as appropriate, representatives of shipowners and seafarers.

2. All recruitment and placement services shall examine and respond to any complaint concerning their activities and shall advise the competent authority of any unresolved complaint.

3. Where complaints concerning working or living conditions on board ships are brought to the attention of the recruitment and placement services, they shall forward such complaints to the appropriate authority.

4. Nothing in this Convention shall prevent the seafarer from bringing any complaint directly to the appropriate authority.

Article 7

This Convention revises the Placing of Seamen Convention, 1920.

Article 8

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 9

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organization whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

4. The ratification by a Member of this Convention shall, as from the date it has come into force, constitute an act of immediate denunciation of the Placing of Seamen Convention, 1920.

Article 10

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the

preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 11

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications and denunciations communicated by the Members of the Organization.

2. When notifying the Members of the Organization of the registration of the second ratification, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Convention shall come into force.

Article 12

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations, full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by the Director-General in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 13

At such times as it may consider necessary, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 14

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides -

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 10 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force, this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 15

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

KONVENCIJA O ZAPOŠLJAVANJU I RASPOREĐIVANJU POMORACA IZ 1996. GODINE

Opća konferencija Međunarodne organizacije rada,

Sastajući se na svojoj osamdeset i četvrtoj sjednici 8. listopada 1996. godine u Ženevi sazvanoj od Upravnog tijela Međunarodnog ureda rada, i

Uzimajući u obzir odredbe Konvencije o ugovoru o zaposlenju iz 1926, Konvencije o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje iz 1948. godine, Konvencija i Preporuka o službama za zapošljavanje iz 1948. godine, Konvencija o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje iz 1949. godine, Preporuka o zapošljavanju pomoraca (na stranim plovilima) iz 1958. godine, Konvencija o diskriminaciji (zaposlenja i zanimanja) iz 1958. godine, Preporuka o zapošljavanju pomoraca (tehnički razvoj) iz 1970. godine, Konvencija o minimalnoj starosnoj dobi iz 1973. godine, Konvencija i Preporuka o neprekidnosti zaposlenja (pomoraca) iz 1976. godine, Konvencija o trgovačkoj plovidbi (minimalni standardi) iz 1976. godine, Konvencija o povratku pomoraca u domovinu (revidirana) iz 1987. godine i Konvencija o ispitivanju rada (pomoraca) iz 1996. godine, te

Podsjećajući da je Konvencija Ujedinjenih naroda o pravu mora iz 1982. godine stupila na snagu 16. studenog 1994. godine, te je

Odlučila usvojiti određene prijedloge glede revizije Konvencije o namještenju pomoraca iz 1920. godine, koji se nalaze pod točkom 3. dnevnog reda sjednice, te

Određujući da će ti prijedlozi imati oblik međunarodne konvencije;

Usvaja, dvadeset i drugog listopada tisuću devet stotina devedeset i šeste, sljedeću Konvenciju, koja se može nazvati Konvencija o zapošljavanju i raspoređivanju pomoraca iz 1996. godine;

Članak 1.

1. Za potrebe ove Konvencije:

(a) izraz *nadležno tijelo* znači ministar, imenovani službenik, vladin odjel ili drugo tijelo koja ima ovlasti donositi propise, naredbe ili druge upute koje imaju snagu zakona glede zapošljavanja i raspoređivanja pomoraca;

(b) izraz *služba za zapošljavanje ili raspoređivanje* znači bilo koju osobu, tvrtku, instituciju, agenciju ili drugu organizaciju, u javnom ili privatnom sektoru, koja se bavi zapošljavanjem pomoraca u ime poslodavaca ili raspoređivanjem pomoraca kod poslodavaca;

(c) izraz *brodovlasnik* znači vlasnik broda ili bilo koja druga organizacija, ili osoba, kao što je poslodavac, agent ili zakupoprimac koja je preuzela odgovornost za upravljanje broda od brodovlasnika i koja je preuzimanjem takve odgovornosti pristala preuzeti sve popratne obveze i odgovornosti;

(d) izraz *pomorac* znači bilo koju osobu koja ispunjava uvjete da bude zaposlena ili angažirana u bilo kojem svojstvu na pomorskom brodu, osim na vladinim brodovima koji se koriste u vojne ili ne trgovačke svrhe.

2. U mjeri koja se smatra provedivom, nakon konzultacija s predstavnicima organizacija vlasnika ribarskih brodova i ribara ili vlasnika pomorskih mobilnih odobalnih jedinica i pomoraca koji plove na takvim jedinicama, već prema svakom pojedinačnom slučaju, nadležno tijelo može primijeniti odredbe Konvencije na ribare ili pomorce koji rade na pomorskim mobilnim odobalnim jedinicama.

Članak 2.

1. Ništa u odredbama ove Konvencije neće se smatrati da:

(a) sprječava članicu da održi javne službe za zapošljavanje i raspoređivanje pomoraca u okviru određene politike sa svrhom da ispuni potrebe pomoraca i brodovlasnika, bilo da ta služba čini dio ili je usklađena s javnom službom za zapošljavanje svih radnika i poslodavac;

(b) nameće članici obvezu utemeljenja sustava za rad privatnih službi za zapošljavanje i raspoređivanje pomoraca;

2. Kada su privatne službe za zapošljavanje i raspoređivanje pomoraca osnovane ili će biti osnovane, radit će na državnom području države članice

isključivo u skladu sa izdanom dozvolom ili potvrdama ili drugim oblikom uređivanja.

Ovaj će se sustav utemeljiti, održavati, preinačiti ili mijenjati jedino nakon konzultacija s predstavnicima brodovlasnika i pomoraca. Neće se poticati pretjerano širenje ovakvih privatnih službi.

3. Ništa u ovoj Konvenciji neće utjecati na pravo članice da primjeni svoje zakone i propise glede zapošljavanja i raspoređivanja pomoraca na brodove koji plove pod njezinom zastavom.

Članak 3.

Ništa u ovoj Konvenciji neće ni na koji način dovesti u pitanje mogućnost pomorca na korištenje osnovnih ljudskih prava, uključujući sindikalna prava.

Članak 4.

1. Članica će, na temelju nacionalnih zakona ili primjenjivih propisa:

(a) osigurati da nikakve naknade ili druge troškove za zapošljavanje niti za pružanje usluga zapošljavanja, izravno ili neizravno, djelomično ili u cijelosti ne snose pomorci; u tu svrhu troškovi nacionalnog obveznog zdravstvenog pregleda, potvrde, osobni putni dokumenti i nacionalna pomorska knjižica neće se smatrati «naknadama ili troškovima za zapošljavanje;»

(b) odrediti da li i pod kojim uvjetima službe za zapošljavanje i raspoređivanje pomoraca mogu zapošljavati ili raspoređivati pomorce u inozemstvu;

(c) specificirati, uzimajući u obzir pravo na privatnost, te potrebu zaštite tajnosti uvjete pod kojim se osobni podaci pomoraca mogu staviti u postupak od strane službe za zapošljavanje i raspoređivanje pomoraca uključujući sakupljanje, pohranjivanje, sjedinjenje i priopćavanje takvih podataka strankama;

(d) odrediti uvjete pod kojima se dozvole, potvrde ili slična ovlaštenja za obavljanje službe zapošljavanje ili raspoređivanje pomoraca mogu ukinuti ili povući u slučaju kršenja odgovarajućih zakona i propisa; te

(e) specificirati, kada postoji sustav uređivanja osim sustava izdavanja dozvola ili potvrda, uvjete pod kojima mogu raditi službe za zapošljavanje ili raspoređivanje pomoraca, te sankcije koje se primjenjuju u slučaju kršenja tih uvjeta.

2. Članica će osigurati da nadležno tijelo:

(a) strogo nadzire sve službe za zapošljavanje i raspoređivanje;

(b) izdaje ili obnavlja dozvole, potvrde ili slična ovlaštenja isključivo nakon provjere da li odnosna služba za zapošljavanje i raspoređivanje ispunjava zahtjeve nacionalnih zakona i propisa;

(c) zahtijevati da uprava i osoblje službe za zapošljavanje i namještenje pomoraca ima adekvatnu naobrazbu i odgovarajuće znanje o pomorstvu;

(d) zabraniti službama za zapošljavanje i raspoređivanje upotrebu sredstava, mehanizama ili popisa sa svrhom da spriječe ili uskrate pomorcima dobivanja posla;

(e) zahtijevati da službe za zapošljavanje i raspoređivanje usvoje mjere koje osiguravaju, u najvećoj mogućoj mjeri, da poslodavac ima sredstva za zaštitu pomoraca od prisilnog iskrcavanja u nekoj stranoj luci; i

(f) osigurati da se uspostavi sustav zaštite, putem osiguranja ili neke odgovarajuće jednakovrijedne mjere, za naknadu novčanog gubitka pomorcima koji može proizaći kao posljedica propusta službe za zapošljavanje ili raspoređivanje u ispunjavanju svojih obveza prema njima.

Članak 5.

1. Sve službe za zapošljavanje i raspoređivanje pomoraca imat će registar svih pomoraca koje su zaposlili ili rasporedili, koji će u svrhu pregleda biti na raspolaganju nadležnom tijelu.

2. Sve službe za zapošljavanje i raspoređivanje osigurat će:

(a) da je bilo koji pomorac kojeg su zaposlili ili rasporedili kvalificiran i da ima dokumente koji su mu potrebni za odnosni posao;

(b) da ugovori o radu i odredbe ugovora budu u skladu s primjenjivim zakonima i propisima i kolektivnim ugovorima;

(c) da pomorci budu obaviješteni o svojim pravima i obvezama iz njihovih ugovora o radu i odredbi ugovora prije ili tijekom postupka zapošljavanja;

(d) da se dogovore odgovarajući mehanizmi koji bi omogućili pomorcima ispitivanje njihovih ugovora o radu i odredaba ugovora prije i nakon potpisivanja, te da pomorci dobiju svoj primjerak ugovora o radu.

3. Ništa u stavku 2. neće se tumačiti u smislu smanjivanja obveza i odgovornosti brodovlasnika ili zapovjednika.

Članak 6.

1. Nadležno tijelo osigurat će postojanje odgovarajućih mehanizama i postupaka za ispitivanje primjedbi, u slučaju potrebe, koje se odnose na aktivnosti službi za

zapošljavanje i raspoređivanje pomoraca, uključujući, prema svakom pojedinom slučaju, predstavnike brodovlasnika i pomoraca.

2. Sve službe za zapošljavanje i raspoređivanje pomoraca ispitat će i odgovoriti na svaku primjedbu koja se odnosi na njezine aktivnosti, te će nadležno tijelo obavijestiti o bilo kojoj neriješenoj primjedbi.

3. Kada se službama iznesu primjedbe koje se odnose na radne ili životne uvjete na brodovima, prosljedit će se takve primjedbe odgovarajućem tijelu.

4. Ništa u ovoj Konvenciji ne sprječava pomorca da podnese bilo kakvu primjedbu izravno nadležnom tijelu.

Članak 7.

Ova Konvencija revidira Konvenciju o namještenju pomoraca iz 1920. godine.

Članak 8.

Formalna ratifikacija ove Konvencije priopćit će se radi registracije generalnom direktoru Međunarodnog ureda rada.

Članak 9.

1. Ova Konvencija obvezivat će isključivo za one članice Međunarodne organizacije rada čije su ratifikacije registrirane kod generalnog direktora.

2. Stupit će na snagu dvanaest mjeseci od datuma kad generalni direktor registrira ratifikaciju dviju članica.

3. Nakon toga, ova će Konvencija stupiti na snagu za bilo koju članicu dvanaest mjeseci nakon datuma registracije njezine ratifikacije.

4. Ratifikacija ove Konvencije od strane članica će, od datuma njezinog stupanja na snagu, predstavljati akt momentalnog otkazivanja Konvencije o namještenju pomoraca iz 1920. godine.

Članak 10.

1. Članica koja je ratificirala ovu Konvenciju može je otkazati nakon perioda od deset godina od datuma kada je Konvencija prvi puta stupila na snagu, aktom kojim će izvijestiti generalnog direktora Međunarodnog ureda rada radi

registracije. Otkaz neće imati učinka prije isteka godine dana od datuma njegove registracije.

2. Svaka članica koja je ratificirala ovu Konvenciju i koja nije, unutar godine dana koja slijedi nakon isteka perioda od deset godina navedenog u prethodnom stavku, iskoristila pravo na otkazivanje navedeno u ovom članku, bit će obvezna tijekom još jednog perioda od deset godina te, nakon toga, može otkazati ovu Konvenciju po isteku svakog takvog perioda od deset godina pod uvjetima navedenim u ovom članku.

Članak 11.

1. Glavni direktor Međunarodnog ureda rada obavijestit će pisanim putem sve članice Međunarodne organizacije rada o registraciji svih ratifikacija i otkazima o kojima su izvjestile članice organizacije.

2. Prilikom obavješćavanja članica organizacije o registraciji druge ratifikacije, glavni direktor će skrenuti pažnju članica organizacije na datum kada Konvencija stupa na snagu.

Članak 12.

Generalni direktor Međunarodnog ureda rada obavijestit će Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda radi registracije sukladno članku 102. Povelje Ujedinjenih naroda, o svim pojedinostima svih ratifikacija i aktima otkazivanja koje je registrirao glavni direktor sukladno odredbama prethodnih članaka.

Članak 13.

Kada se bude smatralo potrebnim, upravno tijelo Međunarodne organizacije rada predat će Glavnoj konferenciji izvješće o provedbi ove Konvencije i ispitat će potrebu stavljanja na dnevni red konferencije pitanje njezine izmjene u cijelosti ili djelomično.

Članak 14.

1. Ako Konferencija usvoji novu Konvenciju koja bi izmijenila postojeću Konvenciju u cijelosti ili djelomično, osim ako nova Konvencija ne nalaže drugačije:

(a) ratifikacija nove izmijenjene Konvencije od strane članica *ipso iure* uključivat će momentalno otkazivanje ove Konvencije, ne utječući na odredbe

članka 10. iz gornjeg teksta, i to ako i kada nova izmijenjena Konvencija stupi na snagu;

(b) od datuma kada nova izmijenjena Konvencija stupi na snagu, ova Konvencija prestat će biti otvorena za ratifikaciju od strane članica.

2. Ova će Konvencija u svakom slučaju ostati na snazi u svome sadašnjem obliku i sadržaju za one članice koje su je ratificirale, a nisu ratificirale izmijenjenu Konvenciju.

Članak 15.

Engleska i francuska verzija teksta Konvencije jednako su mjerodavne.

Članak 3.

Provedba ovog Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove mora i središnjeg tijela državne uprave nadležnog za gospodarstvo, radi i poduzetništvo.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovog Zakona, Konvencija iz članka 1. ovog Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku, te će se podaci o njenom stupanju na snagu objaviti, u skladu s odredbom članka 30. stavaka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Narodne novine“, broj 28/96), nakon njenog stupanja na snagu.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

**PREDSJEDNIK
HRVATSKOG SABORA**

Vladimir Šeks

O B R A Z L O Ž E N J E

Člankom 1. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju potvrđuje se Konvencija o zapošljavanju i raspoređivanju pomoraca iz 1966. godine, temeljem odredbi članka 139. Ustava Republike Hrvatske, te sukladno člancima 18. i 19. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora («Narodne novine» br. 28/96), iskazuje se formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana Konvencijom i Protokolom, na temelju čega će ovaj pristanak biti iskazan i na međunarodnoj razini.

U članku 2. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije sadržan je tekst Konvencije u izvorniku na engleskom i u prijevodu na hrvatski jezik.

U članku 3. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju predmetne Konvencije utvrđuje se središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove mora, turizma, prometa i razvitka i središnje tijelo državne uprave nadležno za gospodarstvo, rad i poduzetništvo, kao tijela u čijem je djelokrugu provođenje odredaba ovog Zakona.

U članku 4. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije utvrđuje se stupanje na snagu predmetne Konvencije.

U članku 5. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Konvencije utvrđuje se stupanje na snagu Zakona.